

VLADKO in FRAN ROJEC:

Prstan.

Čarobna pravljica dvodejanika s petjem.

Osebe: Simon, ribič; Minka, njegova hčerka; Marko, berač; Pik, kralj škratov; Niko, Riko, škrate; Materin duh; angela; škratje.

DRUGO DEJANJE.

Gozd. Ob straneh več skal in nekaj gostih grmov. V ozadju precej velik kamen, izklesan kakor kak stol. Pred njim ravna tratica, ob njej na obeh straneh in spredaj v polkrogu srednje veliki kameni, namenjeni za sedeže škratov. Noč. Skozi drevje sije od desne luna.

Prvi prizor.

Vsi škratje razen Rika.

Škratje (zapojo takoj, ko se začne dvigati zagrinjalo):

Ura polnoč
je ravnokar proč;
u-juhuhu,
krasno je tu!

Luna smehlja
dol se nam z neba
izmed dreves
v gozd čezinčez.

Kakor suhó
srebro in zlató
vse se iskri
nam pred očmi!

Zdaj je naš čas,
zapojmo na glas:
krasno je tu,
u-juhuhu!

Pik (sedi na kamenitem stolu. Na glavi ima pokrivalo s krono, v roki žezlo, za pasom samokres. Ko utihne petje, vpraša s strogim glasom): Ali ste zbrani že vsi?

Niko (sedeč v ospredju z obvezanim kolenom, se dvigne s težavo s sedeža): Ne, milostljivi kralj! Riko se še ni vrnil.

Pik: Kod se tako dolgo poteplje ta neugnani rogovilež? Sinoči je že precej pozno prinesel v našo zakladnico denarnico z denarjem, ki jo je vzel ubogemu ribiču. Komaj mi je utegnil povedati zgodbo tega dejanja in o trudu, ki ga je imel na potu s polomljenim nerodnežem Nikom, že je zopet odhitel po svojih potih. Gotovo ima na sledi kako novo predrzno delo. No, da vidimo!

Niko (pokaže na desno): Glej ga, že prihaja! Teče, kakor bi mu gorelo pod nogami.

Drugi prizor.

Skrajnje, Riko.

Riko (priteče od desne): U-juhuhu! (Prekucne se čez glavo, nato pa se opravičuje). Pardon, gospoda, pardon! Oprostite mi! (Proti Piku). Klanjam se, ponižno klanjam, veličanstvo!

Pik: No, kaj pa je tebi danes, da zopet noriš? Ali si pijan, ali se ti meša v možganih?

Riko: Pijan, milostljivi kralj, zares pijan velikega veselja, ker se mi je novo imenitno delo tako lepo posrečilo!

Pik: Kaj se ti je posrečilo?

Riko: Glej, mogočni naš gospod, prinesel sem ti čudodelni prstan, ki človeku nakloni tako srečo, kakršno si sam želi. (Vzame prstan iz žepa in ga izroči kralju).

Skrajnje (se začudijo): A-a! — To je pa nekaj posebnega!

Pik (sprejme prstan in ga ogleduje): Kje si dobil to čudovito stvar?

Riko: Ko sem sinoči rešil kruljavega Nika iz ribičeve kože pred nebeško svetlobo in ga zavlekel na varen kraj zunaj v grmovju, sem se vrnil h koči in se splazil za svetlobo zopet v kočo skozi zunanja kuhinjska vrata. Počeni! Sem na tla in opazoval skozi druga steklena kuhinjska vrata, kaj se godi v sobi. Videl sem prečudne reči.

Pik: Morda kako nebeško prikazen?

Riko: Da, tri nebeške prikazni! Pred ribičevo hčerjo je stal duh njene pokojne matere v nebeški svetlobi, a na vsaki strani je stal en angel. Materin duh dá hčeri ta prstan in jo pouči, kako lastnost ima in kako naj ga rabi. Nazadnje ji še priporoči, naj skrbno pazi na prstan, da ga ne izgubi, in jo tudi posvari pred našim zalezovanjem.

Pik: Aha, to pa ni dobro za nas!

Riko: Ni dobro, in vednar se jaz nisem ustrašil tega svarila. Videl sem, kako si je dekletce nataknilo dragoceni prstan na prst, in vedel sem, da si ga ne sname tako hitro. Zato sem zapustil kočjo in z velikim trudom spravil šepastega Nika domov, kjer sem ga oddal našemu zdravniku, iz-

ročil tebi, naše kraljevsko veličanstvo, ribičevo denarnico, potem pa zopet odhitel nazaj v začarani ribičev dom.

P i k: Kajne, mikal te je prstan!

R i k o: Seveda me je! Sklenil sem, da ga moram dobiti v svoje roke, pa naj me stane še toliko truda in nevarnosti.

P i k (pokaže na Rika): Vidite, to je naš pravi junak! Le z vztrajnostjo in z velikim trudom se morejo doseči taki znameniti uspehi, kakršnega je dosegel on.

Š k r a t j e (zaploskajo): Dobro, dobro, bratec Riko!

P i k (Riku): Pripoveduj dalje, Riko!

R i k o: Zopet sem čepel skrit v temnem kotičku ribičeve sobe. Deklica je pri brleči luči pred hišnim oltarčkom dolgo, dolgo ogledovala svoj prstan in si polglasno naštevala najrazličnejše udobnosti in dobrote sveta, ki naj jih prejme z njegovo pomočjo. Okrog polnoči jo vendar premaga spanec, da zadržim, in ji roka s prstanom zdrkne s kolena. Meni začne utripati srce od nade in strahu. Mislim si: zdaj, zdaj je čas! Približam se po mačje njeni roki in začnem prav na rahlo odvijati in snemati prstan. Delo se mi posreči. S prstanom v svoji roki nato urno skočim vun skozi okno in zdaj sem tukaj, milostljivi naš kralj in vladar! (Prikloni se mu globoko.)

P i k (vstane, stopi proti njemu in ga potrepnje po rami): Izvrstno si izvršil svojo nalogo. Kaj takega se dozdej še ni slišalo v naši zgodovini!

Š k r a t j e (zaploskajo zopet): Izvrstno! Živio, živio, brat Riko!

P i k (sede nazaj na svoj sedež): Ta prstan sedaj shranim v našo zakladnico, in noben človek ga več ne dobi, ti Riko, pa povej, kako naj te odlikujem in nagradim; zakaj vsako odlično delo zasluži tudi odlično plačilo, in jaz te hočem pošteno plačati.

R i k o: Ne morem si sam voliti plačila in se s tem sam poviševati. Tvoja modrost, milostljivi kralj, naj sama presodi in mi prisodi, ako sem res kaj zaslužil.

P i k: Dobro! Že dlje časa mislim, da si postavim namestnika ali podkralja, ki naj bi me nekoliko razbremenil mojih poslov. V moji navzočnosti naj bi mi svetoval, v moji odsotnosti pa me nadomeščal. Zdaj sem prepričan, da bi bil Riko moj najvrednejši in najsposobnejši namestnik.

R i k o (se hlini): Ah, milostni kralj! To je zame preveč, in bojim se, da ne bom kos bodočim nalogam v tej visoki službi!

P i k: S svojimi deli si dokazal, da se jaz ne motim. Zato zdaj slovesno rečem: Riko je odslej moj podkralj!

Š k r a j e: Živio, živio, podkralj Riko!

Riko (se prikloni Piku): Najpresrčnejša hvala in poklon tebi, moj kraljevi gospod in zapovednik!

Pik (pokaže na svojo desno stran): Napravite mu prostor in sedež tu na moji desni strani! (Pokaže na prvega škrata na drugi strani.) Ti tajnik, pa zapiši njegove zasluge in njegovo imenovanje za podkralja v našo zlato knjigo. (Pokaže na Nika.) A ti, Niko, pojdi na stražo!

(Dva škrata skočita v grmovje ter privalita od tam primeren kamen za Rikov sedež na odkazano mesto, a oni na drugi strani se prikloni kralju, vzame s tal veliko zlato knjigo, si jo položi na kolena, odpre in piše vanjo.)

Riko (sede ponosno na svoj novi sedež).

Niko (se dvigne počasi in zaječi): Veličanstvo, imej usmiljenje z menoj ubogim šepcem in določi drugega za stražo!

Pik (resno): Ne ugovarjaj mojemu povelju! Jaz že vem, kaj delam. Sam si kriv svoje nesreče, ker si bil tako neroden. Pri nas mora vsak delati, kar more. Ti nisi zdaj več sposoben za kak drugi posel, kot stražnik boš pa še lahko čepel tam za grmom na kamenu in gledal okrog po gozdu. Zato odidi!

Niko (zastoka): Uh, kako sem nesrečen! (Šepa na desno do grma, tam potegne iz njega sulico, si jo zavihiti čez ramo in odšenta za grmovje.)

Tretji prizor.

Kakor prej razen Nika.

Pik: Zdaj pa zarajajte in zapojte, da bo odmevalo daleč okrog po tihem gozdu, pa četudi se splaši vsa nočna zverina in perutnina!

Škratje (razen Rika in tajnika, ki ostaneta na svojih sedežih, zavriskajo, naredo krog in plesoč zapojejo):

Krog naredimo,
noge dvignimo
in zavrtimo
radostno se.

Pik:

Dobro, dobro rajate,
bratci, brez izjeme vsi,
nihče ne znal bi
boljše kot vi!

Škratje:

Stari kot mladi
rajamo radi,
to nam v navadi
davni je že.

Pik:

Dobro, dobro rajate,
poskakujete mi srcé,
ko zrem v gibčnem plesu
vaše peté!

Škratje:

Kaj bi ne znali
škratje mi mali,
če nas pohvali
sam kralj za to.

Pik:

Dobro, dobro rajate,
prav ponosen sem na vas;
a zdaj na delo
kliče nas čas!

Škratje:

Tebi, kralj mili,
slušni smo bili
in te cenili
vedno močno.
Še nadaljevali bi
radi, kralj naš, tu svoj raj,
ker pa želiš ti,
nehaj se zdaj!

(Sedejo na svoje sedeže. — Zdaj se oglase ponočne ujede in zveri. Na levi zauče sova, na desni zaskovika škovir, v ozadju zastoka čuk, v daljavi zatuli volk, zalaja lisica, zabobni jazbec itd. Obenem se zasliši v višavi frfotanje nočnih ptic in okrog po tleh pokanje suhljadi in šumenje listja pod nogami bližajočih se zveri.)

Rik o: Tak koncert mi je vselej jako ljub: ljudi plaši, nas pa osrčuje in vzpodbuja k nočnim poslom!

P i k: Tako je, podkralj Riko! Jaz pa ti med tem koncertom prepustim svoje vladarstvo za današnjo noč, da shranim ta znameniti prstan, a potem odidem k počitku. Nadomeščaj me in razdeli ponočne posle podložnikom, kakor se tebi zdi najbolj prav! Mene ukaži poklicati samo v slučaju, ako pride kaj izrednega. Tu imaš znake svojega dostojanstva in moči! (Vstane, odloži žezlo, krono in pas s samokresom na svoj stol in odide v ozadje.)

R i k o (se prikloni za njim): Na uslugo sem, klanjam se, veličanstvo!

Četrti prizor.

Kakor prej razen Pika.

R i k o (ponosno stopi pred kraljev sedež in si nadeva tam ležeče dostojanstvene znake).

Š k r a t j e (planejo k njemu, ga obkolijo, silijo vanj in kriče vsevprek): O, Riko, naš brat, čestitam, čestitam! — Jaz tudi, jaz tudi! — Midva sva si bila vedno dobra prijatelja, bodi mi prijazen in prizanesljiv! — Daj meni vselej kako lažje opravilo! — Nakloni mi dobro službo! — Dal sem ti polovico svojih lešnikov in orehov! — Zašil sem ti raztrgane hlače! — Izdrl sem ti trn iz pete! — Pomagal sem ti iz gnojnice! —

R i k o (medtem dokonča svojo opravo, sede na stol, jezno pogleda po škrtatih in zavpije): Tiho! Takoj vsj nazaj na svoje prostore in — mir!

Š k r a t j e (osupli): V naših vrstah je zrastel! — In zdaj noče več poznati nas! — Sramota! —

R i k o (razburjen, jim kaže na sedeže): Kaj sem vam ukazal? Mr-cine, ali se ne poberete hitro izpred mene?! (Prime za samokres.) Kdor se drzne le še trenutek obotavljati tukaj, tega podere moj strel takoj na tla!

Š k r a t j e (žalostni, s povešenimi glavami odhajajo in sedajo na svoje sedeže): Gorje nam! — Ta nam bo hujši tiran nego tujec! — Res, žalostnih časov smo dočakali!

R i k o (dene roko s samokresa): Kaj pa vendar mislite o meni, vi tepci, vi zanikrneži? Ali menite, da sem še vedno vaš prejšnji Riko in da se pojdem zdaj s kraljevo krono na glavi z vami igrat slepe miši? Jaz sem zdaj vaš podkralj, in nihče me ne sme odslej imenovati drugače! Dovolj dolgo sem se trudil ponoči in podnevi, z glavo, z rokami in nogami, preden sem dosegel to dostojanstvo. Sedaj hočem sam lažje in boljše živeti. Zato sem toliko delal. Za naprej se mi več ne bo treba plaziti po hlapčevskih poslih, pa tudi ta-le (pogradi se po trebuhu) bo imel lepše dni, a na delo bom gonil vas, lenuhi malomarni, kakor pse!

Š k r a t j e (zaječe): Zasužnjeni smo! — Trikrat gorje nam! — Ali smo si to zaslužili za svojo stoletno hlapčevsko zvestobo?!

Riko (slovesno): Da pa ne boste mogli reči, da sem takoj prvi dan svojega povišanja nastopil proti vam z vso strogostjo in brezobzirnostjo, vam dam prosto za danes. Poveselite se svojevoljno, dostojno proslavite ta imenitni zgodovinski dogodek, pri tem pa ne pozabite, kdo sem zdaj jaz!

Škratje (veseli vstajajo s svojih sedežev, skačejo in vriskajo): Tako je prav! — Živio, naš podkralj! — U-juhuhu!

Peti prizor.

Kakor prej in Niko.

Niko (preplašen, prišepa od desne skokoma): Pst, pst! Bratci, bežimo, skrijmo se, nekdo prihaja!

Riko: Kdo bi nas mogel motiti tu ob tem nenavadnem času?

Niko: Če sem prav videl in slišal, sta ribičeva hčerka in berač Marko.

Riko: Kaj hočeta od nas?

Niko: Najbrž srečenosni prstan.

Riko: Tega že ne dobita za nobeno ceno. Torej naj prideta, ne bojimo se ju!

Niko: Marko ima hudo grčevko.

Riko: Jaz pa samokres.

Niko: A mi škratje ne smemo streljati na ljudi.

Riko: Resnica. Torej bežimo!

Škratje (izginejo. — Luna se skrije za oblak, in iz daljave se zopet zaslišijo nekateri glasovi ponočnih živali.)

Šesti prizor.

Minka, Marko.

Oba (nastopita od desne spredaj. Minka je zavita v toplejšo nočno obleko, Marko drži v eni roki štirioglato visečo prižgano svetilnico, a v drugi roki svojo gorjačo.)

Marko (gleda okrog sebe): Prav tukaj-le nekje mora biti tisto vražje gnezdo. Mnogo let je že od tistega časa, ko sem v pozni noči zablodil v to goščavo in tu naletel na bradate spake, a vendar sem si dobro zapomnil kraj. Tudi takrat so prav tako okrog tulile zveri in se sove ujedale nad menoj. To je znamenje, da sva na pravi sledi.

Minka: Jako sem vam hvaležna za ta velikodušni trud. Brez vas bi se ne upala in bi ne vedela kam za prstanom. Zares, kako je dobro in prav, da ravno nocoj prenočujete pod našo streho.

TOLAŽNIK UBOGIH

Marko: Vse to naj nam služi v dokazilo, da nas vodi po pravih potih višja moč.

Minka: In to je Bog!

Marko: Da!

Minka: Češčeno bodi Njegovo ime!

Marko: Amen! (Dvigne svetilnico predse in stopi nekaj korakov proti sredi odra. Govori bolj po tihem): Glej, glej, tukaj-le je njihovo zbirališče. Ti kameni v krogu jim služijo za sedeže. Zdaj pa kar pogumno stopi semkaj in pokliči škratje, kakor sem te jaz naučil. Nič se ne boj! Jaz bom stal tu za bližnjim grmom s to-le. (Pokaže ji svojo palico.) Ako mogoče, dobodi prstan izlepa nazaj; ako ne, pa pokliči mene! (Stopi nazaj in se skrije na desni za kulise.)

Sedmi prizor.

Minka, pozneje škratje.

Minka (stopi nekoliko boječe v sredino odra in se ozira okrog, s prijaznim glasom deklamujoč):

Ej, kje ste, mali
možički zali?

Le skup, le skup
na raj in hrup!

Jaz deva mlada
bi tudi rada
trenutke vsaj

tu v vaši družbi
vam bila v službi.

Zato sedaj,
možički mali,
možički zali,

le skup nazaj
na hrup in raj!

Škratje (pridejo medtem na oder. Luna zopet posveti izza oblaka. Pik, Riko in tajnik sedejo v prvotnih oblekah na svoje sedeže, drugi pa obstopijo Minko in zaplešejo okrog nje, pojoč):

Oj, deklica — oj, gospica,
ti prišla si k nam v vas?

Kaj lepega, prijetnega
ti, devče, znaš za nas?

No, pa zapleši in zapoj
nam pesemco sladkó,
zakaj mi tukaj smo nocoj
veseli vsi močno!

Minka: Oprostite, moji dobri prijateljički! Jaz sem ubožna in nesrečna deklica. Taki ljudje pa ne morejo in ne znajo plesati. Tudi jaz ne znam.

Pik (si medtem izzivajoče natakne Minkin prstan na prst): Pa znaš morda peti, zakaj ljudje pojo v sreči in nesreči.

M i n k a: Da, peti pa znam in pojem najrajša take pesmi, ki se prilegajo mojemu žalostnemu srcu.

P i k: Zapoj nam torej svojo najmilejšo pesem, ki jo znaš!

M i n k a (zapoje z milim in tresočim se glasom):

Kot v gozdu blede rožica
pozabljena, takó
živi deklè — ubožica
tam v koči za vasjó.
Po sladki sreči hrepeni
mladostno ji srcé;

kaj srečnih mimo gre ljudi,
a kdo se spomni njé!
Pogled solzan v nebo tožeč
dviguje vzdih ji žal:
»O, Bog, zakaj si čut goreč
siroti v srcu vžgal?«

Š k r a t j e (zaploskajo): Dobro, dobro, gospica! Prav lepo znaš peti!

P i k: Res lepa pesemca je to. Pela si jo prav iz srca, in tudi meni je segla v srce. Gotovo opeva tvoje življenje.

M i n k a: Da, visoki gospod! Žalostno je moje življenje, a postala bi tudi jaz rada srečna. Bodi mi naklonjen in pomagaj mi k sreči!

P i k: Česa si želiš, draga deklica?

M i n k a: Prosim, podari mi prstan, ki ga imaš na prstu!

P i k: Te želje ti ne morem izpolniti.

R i k o: To je gotovo, da ne!

P i k: Izvoli si kaj drugega!

M i n k a: Ne maram ničesar drugega; a prstan zahtevam! Moj je. Izmaknil in odnesel mi ga je nekdo iz tvoje družbe.

R i k o: Poglej jo, poglej jo, malo predrznico, kaj si upa zahtevati od nas! Govori, kakor da bi se je morali bati!

Š k r a t j e (poskočijo): Pa se je ne bojimo! Hahaha!

P i k: Mogoče je res, kar si rekla. Toda prstan je zdaj moj. Pridobil sem si ga na pošten način. Nikdar več se ga ne bo dotaknila človeška roka!

M i n k a (ozre se na desno): Marko!

Osmi prizor.

Kakor prej in Marko.

Marko (stopi iz svojega skrivališča s svetilnico in grčevko pred Pika): Ako ne gre drugače, se bova pa sedaj še midva kaj pomenila, mogočni poglavar škratov!

P i k: Kaj hočeš, stari človek, od mene?

Marko: Zahtevam, kar je zahtevala ta deklica!

P i k: In jaz ti povem, kar sem povedal že njej. Zaman je tvoj trud!

Marko (postavi svetilnico na tla in pokaže na svojo palico): Ali naj morda izpregovori sedaj še ta-le svojo besedo?

Pik: Človek, ne rabi sile! Ali ne veš, da smo mi škratje polduhovi in da nam ne prideš do živega?!

Marko (prime palico z obema rokama na tanšem koncu in si jo dvigne čez ramo proti Piku): Bomo videli!

Riko (se pomeša medtem med škrate, jih odvede za hrbet Marka in jih tam, kazaje jim, pouči, kako naj planejo nanj, ga opraskajo in mu vzemo gorjačo).

Škratje (zakriče): Urá! (V tem hipu skočijo na Rikov migljaj na Marka odzadaj.)

Marko (se urno zasuče, otrese raz sebe škrate, da daleč okrog padajo po tleh, in maha s palico po njih, kričeč): Kaj, kaj? Da bi me take-le muhe? Čakajte, čakajte, jaz vam pokažem, kar vam gre!

Škratje (se umičejo in odskakujejo spretno, da Marko udari vselej po golih tleh. Kažejo mu osle, skačejo semintja in se mu posmehujejo): Hahaha! Stari malhar, ali dobro mlatiš po nas? — To nas boli! — U-u-u!

Riko (se pritihotapi k Markovi svetilnici, odskoči z njo in sveti proti Marku): No, naš mili stari prijatelj, ti bom pa posvetil. Gotovo že ne vidiš dobro!

Marko: Ti spak peklenski, kaj je pa tebi na poti moja svetilnica? Takoj jo izpusti iz krempljev! (Dvigne gorjačo proti njemu.) Sicer te razčesnem na dvoje!

Riko: Hahaha! Kar po njem, saj dobro zadeneš!

Marko (skoči proti njemu in udari, a zopet po golih tleh).

Riko (se izogne z urnim skokom Markovemu udarcu in dvigne svetilnico proti njemu): Ako hočeš imeti svojo leščerbo nazaj, me ujemi! (Obrne se in steče na levo v gozd, kjer izgine.)

Marko (steče za njim za kulise).

Škratje (gledajo, ploskajo in kriče za njima): Dobro, izvrstno! Živio, naš podkralj!

Deveti prizor.

Škratje brez **Rika**, **Minka**, **materin duh**.

Materin duh (obdan z nebeško svetlobo, stopi pred **Pika**): Čas prizanašanja in potrpljenja je minil! Izpolni željo te deklince in ji vrni prstan!

Pik: Kdo si ti, da se upaš tako oblastno ukazovati meni — kralju škratov?

Materin duh: Božja poslanka sem in v imenu božjem ti rečem še enkrat: Izroči takoj prstan tej deklici in ne drzni se mi več ugovarjati, zakaj ona je odslej pod mojim varstvom!

Škratje (osupnejo in se umičejo).

Pik (vrže prstan zaničljivo duhu pred noge in reče jezno): Tu ga imaš! Odslej te nočem več videti in tudi te male potepenke ne!

Materin duh (pokaže Minki na prstan na tleh).

Minka (ga pobere).

Škratje (izginejo).

Deseti prizor.

Minka, materin duh.

Materin duh (iztegne roko nad Minkino glavo): Tako, draga hčerka, sedaj imaš zopet svoj prstan sreče! Škratje se ne bodo več upali do njega in tudi tebi ne bodo več nagajali. Vrni se domov in uživaj vesele in srečne bodoče dni s svojim dobrim očetom, pri tem pa ne pozabi na zahvalo nebeškemu Očetu za neizrekljive dobrote, ki ti jih je naklonil! (Na levi se zaslišijo težki koraki. — Materin duh izgine.)

Enajsti prizor.

Minka, Marko, pozneje angela in Simon.

Minka (stoji sredi odra, obrnjena proti levi in gleda prstan).

Marko (prisopiha od leve z gorjačo ter z ugasnjeno in napol razbito svetilnico v rokah): Torej si vendar dobila nazaj svoj srečonosni prstan?

Minka: Da! Mati se mi je zopet prikazala tukaj in velela škratu, da mi ga je vrnil. Nato so vsi škratje izginili.

Marko: Slava Bogu na višavah! — Glej, jaz sem tudi dobil svojo svetilnico!

Minka (pogleda): Pa razbita in ugasnjena je.

Marko: Sam sem jo poškodoval. Oni kosmati spak je namreč vedno toliko odskakoval pred menoj, da ga nisem mogel ne ujeti, ne udariti. To me je končno ujezilo, in zalučal sem z vso močjo proti njemu svojo grčevko. Dobro sem ga zadel ter podrl na tla kakor lovec zajca. Pri tem se je seveda razbila tudi moja svetilnica.

Minka: Torej ste ga ubili?

Marko: Najbrže. Grdoba se je kar iztegnila po tleh.

Minka: Dobil je zaslužen plačilo.

(Zdaj se luna zopet skrije za oblak, v ozadju zaskovika skovir, nekdo zatuli z jokajočim glasom, in mnogo glasov okrog se veselo zagrohoče.)

Marko: Ali slišiš?

Minka (plašno): Slišim, Marko. Kaj zopet pomeni to?

Marko: Skovir naznanja škratovo smrt, edini prijatelj ga objokuje, a nasprotniki in sovražniki se vesele njegovega konca.

Minka: Mene navdaja groza. Pojdiva domov!

Marko: Da, pojdiva! Vse se je dobro izšlo za naju. Zdaj še treba, da srečno prideva domov, in konec bo dober. A luči nimava . . .

Minka: Pa imam jaz zopet svoj čudodelni prstan . . .

Marko: Res! V sili sva. Poizkusi njegovo moč!

Minka (si natakne prstan na prst in ga trikrat zasuče na desno. V tem hipu razsvetli oder mavrična svetloba.)

Angela (oblečena kakor v prvem dejanju, a sedaj praznih rok, stopita pred Minko in se ji priklonita z vprašanjem): Kaj hoče naša zapovednica?

Minka: Da sva prav hitro brez hoje doma!

Angela (se obrneta napol proti ozadju in pokažeta tja): Tukaj je tvoj dom! (V ozadju res že stoji kočica ribiča Simona.)

Simon (zopet zdrav, stoji s prižgano svetilnico v roki na pragu svoje kočice in veselo maha s klobukom v pozdrav Minki in Marku).

Zagrinjalo pade.

* * *

Pripomba: V igri označene strani odra je smatrati za strani, ki se nanašajo na gledalce. Za uprizoritev se naredita mačka in podgana iz črnega sukna ali kake druge primerne tvarine ter se ju priveže na motvoza, za katere ju Riko potegne iz sobe skozi okno. Simonova kočica v zadnjem prizoru se naslika na platno in se to hitro potegne od strani preko ozadja. Prva pesem se poje približno po napevu pesmi: „Sem slovenska deklica . . .“, zadnja po napevu „Ciganske sirote“. Napevi drugih pesmi se dobe pri pisatelju po posredovanju uredništva.

Vesra.

*Vesna priplula je
v flajji zeleni,
evetja nasufa je
v svet zapuščeni.*

*Mlado življenje vzknilo je spet,
ko čez poljano razlilo je v svet
solnce svoj božanstveni žar,
vse oživljajoči nebeški ta dar.*

Minka Severjeva.

